

ELENA
ALEXIEVA

Vulcan

Traducere din limba bulgară și note de
Mariana Manguilea Jatop

3
TREI

Cuprins

I. Art	7
II. Imperial Blue	45
III. Fericire pentru toți, pe gratis	86
IV. O hermeneutică radicală	112
V. Microbul	136
VI. Copacul lui Koki	158
VII. Condorul și floarea	188
VIII. 43	206
IX. Nu există punkiști veșnici	234
X. Sau există?	268
XI. Mierla neagră	294
XII. My Bach	331
XIII. Profesor și elev	357
XIV. Mântuirea	381
XV. Bombă cu explozie întârziată	398
XVI. Superpământ	416
XVII. Cei doi Buddha	447
XVIII. Fiul crocodilului	475

I. Art

Și în această dimineață omul pe nume Alois stătea lângă patul lui și i-a întins o țigară de foi în loc de mână. Bărbatul nu fuma. Însă îi era foame, iar țigara de foi semăna izbitor de mult cu un salam. A întins gâtul, a deschis larg gura și a mușcat din capătul gros, cafeniu al salamului. Gura i s-a umplut de sânge și de ceva moale, umed și sărat. Și de durere. Însă bărbatul a continuat să mestece, în ciuda durerii. Din colțul ochiului drept s-a rupt o lacrimă de mulțumire.

Omul pe nume Alois a început să râdă.

— Gata, Klaus, încetează! Îmi faci scârbă! Ți-ai mușcat limba.

Bărbatul s-a oprit din mestecat și a rămas cu gura întredeschisă.

Durerea i s-a scurs în jos, pe gât, și s-a oprit acolo.

— Tu cine ești? Ce vrei?

— Sunt Alois, prietenul tău cel mai bun și singurul.

Apoi omul i-a făcut scurt cu ochiul.

Bărbatul era încurcat.

— Tata?

— Nu sunt tatăl tău. Eu sunt Alois Alzheimer, medic psihiatru și generalist, a explicat el cu răbdare.

— Tata! a repetat bărbatul, înghițindu-și în cele din urmă durerea, care a trecut fulgerător din esofag în stomac,

de unde s-a rostogolit drept în intestine. Imediat s-a simțit mai bine. Acum râdea și bărbatul.

— Ce facem azi? Omul pe nume Alois a mușcat din țigara de foi și i-a mestecat cu plăcere capătul virgin, fără să o aprindă.

— Vreau la toaletă.

— La toaletă? Minunat! Urmează-mă, Klaus! Ne așteaptă lucruri mărețe.

Cu aceste vorbe, omul pe nume Klaus a ieșit din cameră cu pasul vioi al unui sfânt înviat. Bărbatul s-a așezat în patul său. Iată că era mic copil, iar patul — din acela pentru copii, cu gratii. Știa cum să lase în jos bara de protecție, a apucat-o cu ambele mâini, s-a opintit cu toată puterea, dar ea nu a cedat.

— Tati, așteaptă-mă!

Mersul vioi al doctorului Alois răsuna deja în coridor. El fredona ceva, iar între dinți țigara de foi vibra ca o strună. Băiatul se opinti încă o dată. Apoi își sprijini fruntea de gratiile de lemn și începu să plângă fără zgomot.

Tatăl lui era funcționar notarial, măcar de asta își aducea aminte.

Nimeni nu voia ca Klaus Schimelhof să moară, nici măcar a patra lui fostă soție, mai tânără și decât fiica lui cea mică, care (fosta) fugise de el la momentul potrivit, în India, cu un actor de optzeci și șapte de ani, o vedetă de cinema de la Bollywood. Ea era ucraineană, pe atunci încă și mai condamabil de tânără, iar vedeta era cu zece ani mai în vârstă decât Schimelhof. Klaus a iertat-o. Nu și copiii lui — nu i-au iertat nici căsătoria, nici divorțul, rezolvat fără multă gălăgie de avocații lui. Doctorul Alois

Alzheimer începuse deja să apară în fotografiile de familie, transparent, mut ca o fantomă, nevinovat ca un norișor pe cer, în umbrele copacilor, în mâna albă și subțire a fiicei celei mari, care îl susținea discret de cot pe tatăl ei. Klaus Schimelhof devenise demult nemuritor. De atâta vreme, că nemurirea lui se stingea de veche ce era. Celebrul Schimelhof amenința să supraviețuiască propriei nemuriri și, înainte de a cădea într-o deplină apatie, acest lucru îi provoca râsul. Viața însăși i se părea hilară și, la început, râdea să leșine când nu reușea să-și găsească ochelarii sau lingura din supă sau chiar supa sau numele copiilor săi prin grămada uriașă de nume care îi înămolise memoria. Astfel a ajuns la concluzia că toți muriseră de tineri, lucru care l-a întristat o perioadă de timp, dar apoi a uitat. În schimb, îi ținea minte pe Andy Warhol și pe Roy Lichtenstein. Sfânta treime a curentului pop-art: Andy, Roy și Klaus. Doar că Andy și Roy erau americani, iar Klaus, german, al cărui tată luptase în război și nu ca un funcționar notarial, nici măcar ca un tată care își varsă sângele, ci ca Sturmbannführer al Reichului.

Totuși, nimeni nu-i dorea moartea lui Klaus Schimelhof, el cu atât mai puțin. Tablourile sale erau expuse în toate marile muzee de artă modernă ale lumii și în colecțiile particulare ale miliardarilor anonimi. În fine, nu chiar lângă cele ale lui Andy și Roy, nici măcar în aceleași săli, dar despre retrospectivile operei sale de la Viena și Frankfurt încă se vorbea, iar numele lui Klaus Schimelhof încă figura în manualele de istoria artei cu o prezentare laconică și însoțit obligatoriu măcar de o notă de subsol.

Magda ieși din lift. Ea era femeie. Mai exista un lift, dar acela fusese construit de către arhitectul clădirii special

pentru maestru, chiar după proiectul acestuia. Ascensorul din care ieșise Magda avea doar două opriri: în holul de la intrare și la ultimul etaj, unde se aflau apartamentul și atelierul pictorului. Acesta funcționa cu o cartelă anume, de care dispuneau doar Schimelhof, copiii lui, profesorul Zeipert și Magda. Profesorul Zeipert era psihiatrul curant al lui Klaus și totodată fratele producătorului de produse pentru protejarea plantelor cunoscute sub marca Zeipert. Deși era un psihiatru bun și respectat, el nu se bucura nici pe departe de aceeași reușită ca a fratelui său. Era un tip depresiv, avea simțul umorului, dar și o articulație artificială la șoldul stâng, despre care îi plăcea să glumească cu pacienții săi atunci când nimic altceva nu-i mai ajuta. Odată îi povestise o astfel de glumă și Magdei, dar ea nu a înțeles-o. De atunci profesorul Zeipert discuta cu Magda doar pe teme profesionale.

Ascensorul oprea chiar în atelier și era imens. Nu era destinat transportului de persoane, ci tablourilor monumentale ale maestrului, ca și operelor sale de mai mici dimensiuni, dar și acestea ocupau destul loc. Magda a ieșit din lift cu două sacoșe pline de cumpărături — produse alimentare, legume, un pachet de scutece Pampers de la farmacie și un bidon din chestia aceea verde cu care spăla baia și toaleta și care în loc să miroasă a eucalipt, cum scria pe etichetă, puțea a Granofurin, medicamentul împotriva durerilor de gât și a aftelor. Pentru ea își cumpăraseră doar cafea, țigări și un set de trei chiloți din bumbac, care era la reducere în săptămâna aceea. Căci, cu toate acestea, Magda era femeie. Și în plus nu era doar femeie prin natura ei, ci și femeie de profesie. O dovedea situația ei actuală. Cu banii cu care o plăteau copiii celebrului Klaus Schimelhof ca să aibă grijă de tatăl lor

dement, Magda ar fi putut să-și cumpere un set de chiloți în fiecare zi din an și nu la preț redus.

Cândva, nu aici și nu cu mult timp în urmă, ea visase la așa ceva.

Din fericire, mirosul nu ajunsese încă la lift. Ușa liftului glisa fără zgomot și se închidea ermetic, asigurând astfel o tranziție lină, un soi de însingurare spirituală pentru tablourile maestrului, premergătoare apariției lor ireversibile în lume. Și, pentru că lumea artei este cinică și nemiiloasă — cine altul, dacă nu el, conștientizase atât de bine acest lucru —, ascensorul fusese conceput ca un pântec, ca un canal de naștere prin care odraslele lui îl părăseau pregătite întru totul pentru a face față impactului, strigătului triumfător al gloriei. Maestrul se despărțea de tablouri fără durerile facerii și fără regrete. Apoi, câteva zile, rămânea singur, închis în atelier, bând coniac și ascultând Bach. Dar nu compozițiile de orgă, din spatele cărora deseori Dumnezeu aruncă câte o privire, ci acele invențiuni pe două și trei voci, sonate și partituri de vioară, în care El tace la umbra unei tristeți melancolice calculate matematic. Sau poate că doar Klaus simțea așa. Umplea paharele — pentru el și El. Iar când îl termina pe al său, întindea mâna spre paharul Lui. Uneori plângea. Râdea mai des. Tăceau amândoi. La fel ca doctorul Alois Alzheimer, Dumnezeu se așeza lângă capul lui. Klaus râdea. Acela îi oferea țigara de foi, care semăna cu un salam. Totuși, și Klaus și Bach și dr. Alzheimer erau germani. Klaus rupea din vârful salamului, lua din coniac. Și se contopea, se contopea cu infinitul.

De fapt, profesorul Zeipert nu interzicea nimic pacienților săi: nici țigările de foi, nici coniacul, nici măcar salamul. Îl interzicea doar pe Bach.

— Pentru un creier normal — îi explica el Magdei —, Bach este chiar recomandabil. Dar pentru un creier bolnav este ca insecticidul pentru gândacul de Colorado: îl distruge complet și definitiv. Iată de ce în astfel de cazuri eu îl recomand pe Wagner. Dar doar pentru faza incipientă a bolii. Când e vorba de un stadiu avansat, ca în cazul pacientului nostru drag, eu aș prescrie ceva mai neutru, mai blând din punctul de vedere al sugestiilor. De exemplu, Joseph Bodin de Boismortier. Un francez, înțelegeți...

Magda tot nu înțelegea. De aceea și adormea profund.

— Cine?

— De Bois-mor-tier. Un compozitor francez de muzică de salon. Sonate pentru flaut și alte asemenea. Compoziții moderate, dar nu lipsite de complicații. O muncă de maestru pentru eșalonul de mijloc. Fără nicio intenție de a jigni. Pur și simplu ceva mai blând, mai ușor de digerat. Un erzaț pentru cunoscători.

Magda și-a notat sânguincioasă „de Bois-mor-tier“.

Profesorul Zeipert se mândrea cu cunoștințele sale în materie de muzică aproape tot atât de mult cât cu cele din domeniul dăunătorilor agricoli.

Acum flautele angelice ale lui de Boismortier pătrundeau în ascensor încă înainte ca ușa să se fi deschis complet. Odată cu ele a intrat și mirosul. Magda lăsa sacoșele jos pe podeaua de marmură a atelierului. Mirosul, putoarea. Lichidul verde din bidon plescăi bucuros. Ascensorul avea doar două opriri. Pentru ea, însă, doar una.

Bunul imobiliar era situat pe două etaje și era foarte frumos, deși destul de modest pentru un om cu posibilitățile lui Klaus Schimelhof. A fost o perioadă când din vânzarea unei singure creații maestrul putea liniștit să cumpere

întreaga clădire. Dar pe atunci el locuia în Scoția, într-un mic castel, al cărui acoperiș fusese demontat încă de către fostul proprietar cu scopul de a reduce din cheltuielile legate de vânzare-cumpărare și din impozitul datorat de cumpărător. Acest lucru nu a influențat prea mult prețul, ci a permis ca o parte însemnată din sumă să intre în buzunarul vânzătorului, în loc să se ducă pe taxe notariale și în venitul statului. Micul castel era exact pe măsura și pe placul lui Schimelhof. Îl achiziționase pentru propria plăcere și ca s-o impresioneze pe a patra soție. În fața porții de cetate se aflau parcate un Bugatti Veyron albastru, cu care Klaus se plimba prin împrejurimi în orele amorțite dinaintea zorilor, și un Porsche Cayman galben, ceva mai modest, cu care soția lui se deplasa până în satul vecin la coafor sau la cumpărături. Pe ea o deranja foarte mult acoperișul lipsă și îl tot bătea la cap pe Klaus să-l renoveze.

— Dar, copilă dragă — încerca s-o convingă într-o manieră părintească maestrul —, acoperișul e înlăturat intenționat, din cauza impozitului. Cu acoperiș, castelul trece în patrimoniul cultural ca monument și, în acest caz, impozitul e astronomic. Așa, fără acoperiș, castelul e un obiectiv nefinalizat, iar impozitul este de zece ori mai mic. De zece ori! Sper că știi măcar să socotești.

Ea știa să socotească și încă foarte bine.

— Și eu cum pot să-mi invit prietenele? tuna și fulgera draga copilă naivă. Cum să-i trimit mamei o fotografie? O să creadă că locuiesc pe un șantier nenorocit!

Și se punea pe plâns. Maestrul nu o consola. Se mulțumea doar să-i contemple picioarele superbe, ireal de lungi, de iapă arabă, și să reflecteze asupra perfecțiunii, asupra

idealului, care îl atrăgea dureros și în fața căruia el, Klaus Schimelhof, simțea mereu că se tâmpește până la neputință, indiferent dacă aceasta îl urmărea pe pânză sau în viața omenească, jenant de ridicolă. Dumnezeu e singurul capabil să creeze perfecțiunea, fie și doar să ne arate că e posibilă, își spunea Klaus. Însă o întruchipează într-un material atât de perisabil și ieftin, încât îndată ce dă viață creației, o și neagă și o dezmente. Și nu din cauza caracterului trecător. Ci din cauza nepotrivirii dintre formă și fond. Se pare că formalistii au avut dreptate, totuși. Dar eu? Sunt oare nebun să caut adâncimea sub această piele feciorelnică, catifelată, sub grundul subțire al pânzei — în spatele cărora știu foarte bine că nu există nimic, nimic, nimic?

Sunt nebun, își răspundea atunci fericit, trăgând-o spre sine pe mica sireună înlăcrimată, îi îndepărta blând coapsele născute din coada de pește și se cufunda între ele. Acolo respira cel mai liber. Nicăieri în altă parte nu reușea să respire așa. Ea chicotea printre lacrimi lovindu-l în glumă peste capul deja chel. Sunt nebun! striga în sinea lui maestrul exaltat în timp ce îi rupea chiloții cu coroanele dentare metalo-ceramice strălucitoare. Pentru că încă îmi permit!

Ca motiv pentru cererea de divorț, avocatul o orientase spre „nepotrivire de caracter“. De asemenea și către „neasigurarea unor condiții de viață și locative elementare, încălcându-se astfel contractul nupțial“. Și la final: „Imposibilitatea de a procrea din cauza vârstei înaintate a partenerului marital“. S-au despărțit de comun acord. Ea trăia deja în India cu viitorul partener marital și îi trimitea în mod regulat mamei sale cărți poștale țipătoare cu Taj Mahal.

Primul etaj era ocupat în întregime de atelier. Lângă acesta erau înghesuite o bucătărioară, un closet îngust cu accesoriu de bideu și un dulap sanitar. Sus se aflau dormitorul lui Klaus, transformat într-o cameră de spital, o baie spațioasă, unde Magda îl spăla, dormitorul pentru oaspeți și camera pentru menajeră, în care locuia ea. Pentru o persoană singură cu o îngrijitoare, această organizare era extrem de practică. Nimeni altcineva nu venea acolo, cu excepția, uneori, a profesorului Zeipert și a copiilor maestrului, pentru o oră-două, o dată pe lună. Ei nu-i mai aduceau pe nepoți, el nu-i mai recunoștea. Țipa după ei să nu alerge prin atelier. Amenința că sună la poliție. Sâsâia la ei și repeta că detestă copiii mici.

În fața acestor scene, doctorul Alois Alzheimer dădea cu tristețe din capul lui confucianist, iar zâmbetu-i subțire parcă grăia: era și de așteptat, totul decurge conform planului.

Întotdeauna când ieșea, Magda îi punea să asculte flautele lui de Boismortier. Acest lucru îl făcea cu permisiunea profesorului. Flautele discutau între ele și această conversație ușor înaripată, melodică, îi trezea uneori Magdei interesul și ea se oprea să asculte. Acolo parcă era ceva mai mult decât trilurile armonioase de porțelan, decât dulceața cântată, caracteristică acestui instrument prefăcut. Asculta și i se părea că frumusețea se află anume în sensul de neatins, care probabil pentru altcineva ar fi fost clar pe deplin, dar pentru ea rămânea intimidant și inaccesibil, orice ar fi făcut, oricât ar fi reflectat. Și încă ceva: că frumusețea stă exact în inaccesibilitatea sensului, dar și că fără sens nu ar exista frumusețe. Aceste gânduri o oboseau și o distrăgeau de la treburile zilnice. Seara, în cămăruța

ei, uneori o durea capul. Ea se servea pe furiș din coniacul maestrului și, ca să nu se vadă cum scade conținutul sticlei, adăuga ceai sau apă.

Dar ceea ce o apăsa cel mai mult era că niciodată, nici măcar pentru o clipă, nu putea să rămână singură.

Ușa ascensorului alunecă fără zgomot în spatele ei. Înregistrarea se terminase, trilurile amuțiseră. În liniștea scurtă, însuflețită, pe care o lasă de obicei în urmă o astfel de muzică, acum rămăsese doar duhoarea. Și ce duhoare, Dumnezeu! Pentru o secundă a crezut că leșină. A căutat un sprijin și, negăsindu-l, și-a rezemat piciorul de bidonul cu lichid verde. De la ușa ascensorului, atelierul se vedea ca-n palmă. Nu semăna cu nimic din ce își amintea ea cu doar două ore în urmă. Maestrul stătea pe podea dezbrăcat și murdărit din cap până în picioare în culorile costumului de camuflaj, ca un adevărat idol păgân, și aplica ultimele tușe pe portretul imens, neterminat al lui Amy Winehouse.

Era ultima lui creație. Ea — ultima lui iubire ideală, mistică, perfectă. O văzuse o singură dată la televizor. Fusese de ajuns. A început s-o deseneze încă din acea noapte la lumina celor două proiectoare puternice, care încingeau atât de tare aerul din atelier, încât era nevoit să picteze dezbrăcat. Desena ca un nebun, din memorie și cu un fel de rapiditate dezlănțuită, furtunoasă. În mintea lui îl intitulasă *Fecioara Maria înainte de a-l avea pe Prunc* și nu era nimeni care să-i spună că de fapt desenează Moartea. A înțeles acest lucru abia după o săptămână, când i-a arătat agentului său portretul, iar acela s-a minunat țâțâind îndelung.

— Remarcabil, Klaus. Dar tu știi că e moartă, nu-i așa?

— Moartă?

În dimineața următoare, doctorul Alois Alzheimer s-a așezat pentru prima oară lângă patul maestrului și, compătimitor, i-a întins țigara sa de foi. La scurt timp a fost angajată Magda — infirmieră, bucătăreasă, servitoare. Femeia de profesie. Sau pur și simplu femeie.

Astfel a început lunga încetare din viață a renumitului Klaus Schimelhof, la căpătâiul căruia Moartea stătea și-l observa cu un singur ochi conturat gros cu negru. El o desenase din memorie, luând-o drept altcineva. Acum ea îi mânca memoria încet și răzbunător.

Reușise să-și dea jos scutecul. Se mai întâmplase și altă dată. Magda l-a văzut atunci și l-a certat, iar Klaus s-a hlizit la ea arborând o privire șireată fără să zică nimic. Însă nu exista pe lumea asta un scutec în care să se adune tot ce găsea ea acum. De parcă în apartament se produsese erupția unui vulcan de căcat. Căzuse o bombă atomică încărcată cu căcat.

Primul lucru era să ajungă la ferestre, cu orice preț. Din păcate, ele se deschideau doar în sus și extrem de puțin, ca măsură de precauție. Apoi trebuia să-l ridice pe bătrân. Să-l spele, să-l îmbrace cu haine curate și să-l așeze undeva — unde? Nu avea unde. Magda dădu ocol atelierului, urcă spre dormitoare, verifică baia mare. Într-un sfârșit nu s-a mai putut abține și a vomat într-un colț al coridorului. Rămânea doar camera de serviciu, camera ei, ultimul ei adăpost. Ea obișnuia să închidă ușa. Cu o mână compromisă deja, murdară, a scos cheia.

Dar se răzgândi. Nu avea cum să-l aducă până acolo — mai întâi trebuia să spele baia, dar ca să ajungă la baie trebuia să spele restul sau măcar podeaua, apoi să ajungă la șifonier, să scoată o pijama curată, să croiască poteci până

în toate colțurile lumii ca să poată în fine să-l pună în patul lui. Ceea ce era peste puterile ei, imposibil. Bidonul verde nu va fi de ajuns, trebuia un butoi, o cisternă! Mai era și duhoarea, duhoarea nu dispărea deloc. Dimpotrivă, devenea tot mai densă și mai respingătoare, îi pătrundea în haine, în păr, în piele și Magda nu știa dacă vreodată, într-o zi din restul vieții ei, avea să scape de acest miros.

Maestrul continua să stea pe jos și să-și miște buzele fără sunet, de parcă mesteca sau se ruga la Fecioara lui. Acum, pe ochiul conturat cu negru căzuse o pleoapă compactă de un cafeniu-închis, care treptat se contopea cu negrul. Ochiul deja nu-l mai privea și el părea împăcat. Fusesse cuprins de letargia postnatală a creației. Sau poate că găsisese ceva de mâncare — Magda nici nu îndrăznea să se gândească ce anume. Lui îi era tot timpul foame și mereu uita că mâncase.

— Vino aici, îl chemă ea. Vino, drac ce ești, monstrule din iad.

Maestrul nu-i dădu atenție. Magda se întoarse la sacoșele cu cumpărături, dar, negăsind unde să le pună, apăsă butonul ascensorului, iar ușa se deschise, apoi se închise din nou.

— Hai, vino, îl chemă cu voce mângâietoare, blândă, iertătoare, de care nu s-ar fi crezut capabilă. Vino la mama.

Bătrânul întoarse capul.

Cât de ușor i-ar fi fost să-l omoare. Și altădată îi trecuse prin minte. Să-l ducă în pat, să aștepte să adoarmă adânc și să-i pună perna pe față. El nici nu și-ar fi dat seama. Copiilor lui avea să le spună că celebrul Klaus Schimelhof a murit în somn. Pentru ei ar fi fost o ușurare. E adevărat că profesorul Zeipert ar fi pierdut viitoarele onorarii, însă

el oricum nu ducea lipsă de clienți. Îi mergeau afacerile. Cel mai mult ar fi avut de pierdut Magda. Dar acum nu se gândea la asta.

— Vino, îl ademini din nou. Hai, nu-ți fie frică.

Klaus Schimelhof o observa cu o curiozitate bănuitoare. În cele din urmă își puse-n mișcare maxilarul și zise:

— Tu cine ești? Mama a murit demult.

— Eu sunt... eu sunt... începu Magda și se opri. Apoi adună ceva curaj și continuă: Eu sunt femeia care are grijă de tine. Mă cheamă Magda.

— Magda? pronunță cu neîncredere idolul păgân. Nu te cunosc. Mama a murit demult.

Iadul. Iadul de care fugise într-un fel o ajunsese din urmă și se urcase până în vârful clădirii elegante, locuită de oameni cumsecade, de oameni cu stare și o situație bună în țara cuviincioasă, ordonată și străină. Conform legilor naturii, ea nu își avea locul aici. Cu toate acestea, aici era locul ei. Oare el, iadul, se afla pe urmele ei sau era o simplă întâmplare? Sau poate că i se arăta doar ei, acolo unde nimeni altcineva nu îl putea vedea? Era ceva personal, fără martori? Sau pur și simplu pentru că era femeie?

Căci un bărbat — reflectă în acel moment Magda, avându-l în vedere nu neapărat pe bărbatul din fața ei, dar parțial și pe el —, căci un bărbat ar fi luat-o la goană numaidecât chiar dacă acolo, în cloaca aia, ar fi stat măicuța care l-a născut sau scumpul și singurul lui copil. Chiar și fetele maestrului ar fi fugit. De fapt, ele au fugit deja, se corectă Magda. Oamenilor cu posibilități nu le place comedia morții, cu glume grosolane și personaje absurde. În fața acesteia, cei mai mulți preferă drama morții, mângâierea ei estetică pe căpșorul ras, tristețea ei înfrumusețată și luxoasă.

Și era dreptul lor. S-au tocmit la preț, dar foarte puțin. Astfel ei făceau un bine unor femei ca Magda, care erau de acord să șteargă rahatul și sângele, dacă e nevoie, de parcă rahatul și sângele ar putea fi o soartă.

Nu, ea nu avea să fugă. Doar a fugit ca să ajungă aici. Pentru ea nu exista ceva mai înalt și mai departe decât această clădire. Iar dacă avea să treacă în sens invers pragul cabinei de lift fie acum, fie peste niște luni, peste un an, asta nu avea niciun fel de importanță.

Dar, la naiba, de unde scosese Klaus Schimelhof o asemenea cantitate de rahat?

A încercat să-și aducă aminte ce-i dăduse de mâncare cu o zi înainte, cu două zile înainte. Nimic diferit de ce obișnuia. Meniul lui săptămânal atârna pe ușa frigiderului. Sub controlul profesorului Zeipert în persoană. Ea era atentă ca produsele pe care le folosea pentru el să fie de cea mai bună calitate și, când rămâneau mai puțin de zece zile până la expirarea termenului de valabilitate, le punea deoparte pentru ea sau le arunca. Deci vina nu-i aparținea. Poate că ar trebui să-l sune pe Zeipert și să-i spună ce s-a întâmplat? Și el cum ar fi putut s-o ajute? Să vină într-un suflet din clinica lui privată cu găleata și cârpa în mână?

— Femeia asta e o adevărată comoară, le spusese Zeipert copiilor lui Schimelhof la finalul întrevederii și încă de față cu ea, ca și cum Magda nu ar fi fost acolo. Nu-i nimic că nu știe bine limba. Ba chiar e mai bine așa. Doar n-o să stea la discuții cu el despre artă sau politică, ceea ce cred că nu ar putea nici pe limba ei, ci o să-l șteargă la fund, o să-l spele și o să-i dea să mănânce. Pentru aceste activități este calificată pe deplin. În plus, mi se pare o femeie simplă, nepretențioasă și onestă. Probabil că, de acolo de unde